

**LABORATORUL PENTRU ANALIZA
CONFLICTULUI TRANSNISTREAN**



**CRONOLOGIA
PROCESULUI DE
REGLEMENTARE
A CONFLICTULUI
TRANSNISTREAN**

MAI 2023

Procesul de reglementare a conflictului transnistrean derulat în luna mai 2023 s-a remarcat prin continuarea negocierilor părților cu partenerii internaționali și menținerea dialogului între Chișinău și Tiraspol în cadrul mecanismelor procesului de negociere existente.

Pe parcursul lunii aprilie anul curent, Biroul politici de reintegrare a menținut dialogul privind dosarul transnistrean cu partenerii internaționali. Viceprim-ministru pentru reintegrare al Republicii Moldova, Oleg Serebrian a avut o serie de întruniri de lucru cu oficiali din UE acreditați la Chișinău. În cadrul ședinței de lucru a viceprim-ministrului pentru reintegrare al Republicii Moldova, Oleg Serebrian cu Dorota Dlouchy-Suliga, reprezentant special al Uniunii Europene în procesul de negocieri privind reglementarea transnistreană, a fost discutată dinamica curentă a interacțiunii dintre Chișinău și Tiraspol. A fost evidențiată complexitatea situației actuale de securitate internă și regională, fiind reiterată necesitatea menținerii stabilității. În cadrul reuniunii de lucru a viceprim-ministrului pentru reintegrare cu directorul executiv al Berlin Economics GmbH, Ricardo Giucci au fost abordate studiile și analizele sectoriale elaborate de Berlin Economics prin care se oferă expertiză, consultanță și suport tehnic autorităților publice solicitante din Republica Moldova, inclusiv pe subiecte ce vizează regiunea transnistreană. În decursul lunii, șeful Biroului politici de reintegrare al Republicii Moldova, Alin Gvidiani a avut o reuniune de lucru cu experții pe problemele parteneriatului estic din Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, Zak Henshaw-Keene și George Coleby. Oficialii au discutat despre măsurile constructive întreprinse de către autoritățile Republicii Moldova pentru a progresa în reglementarea finală și pașnică a conflictului transnistrean. Biroul politici de reintegrare, pe parcursul lunii, a informat partea transnistreană că aspectele legate de mecanismul forțelor de menținere a păcii de pe Nistru pot fi discutate doar de părțile care au semnat Acordul din 1992, prin care a fost instituit mecanismul forțelor de menținere a păcii. Informarea a fost precizată în legătură cu solicitarea șefului reprezentanței regiunii transnistrene la Moscova, Leonid Manakov, care i-a cerut Rusiei suplimentarea numărului pacificatorilor.

Partea transnistreană în decursul lunii aprilie 2023 a menținut dialogul oficialii din Rusia și reprezentanții Chișinăului. La început de lună, negociatorul șef de la Tiraspol, Vitaly Ignatiev a găzduit o întâlnire cu delegația Uniunii Europene, condusă de reprezentantul în procesul de negociere în formatul „5+2”, Dorota Dlouchy-Suliga. În cadrul conversației, atenția principală a fost acordată perspectivelor de normalizare a situației în procesul de negociere. Partea transnistreană a remarcat că întâlnirile în format „5+2” ar trebui să continue, indiferent de complexitatea relațiilor dintre Rusia și Ucraina – mediatorii procesului de negociere. La sfârșit de lună, negociatorul șef de la Tiraspol, Vitaly Ignatiev, a participat la masa rotundă internațională „Aspecte actuale ale reglementării moldo-transnistrene”, care a avut loc la Universitatea din regiunea transnistreană T. G. Șevcenko. În prezentarea sa, Vitaly Ignatiev s-a concentrat pe mai mulți factori cheie care afectează negativ situația din jurul regiunii. Printre acestea se numără militarizarea activă a Republicii Moldova sub controlul NATO și exercițiile constante ale forțelor armate ale Republicii Moldova cu armatele statelor membre ale Alianței.

În decursul lunii mai anul curent, la București, în cadrul Forumului de Securitate din regiunea Mării Negre și Balcani, Ministra de Interne a Republicii Moldova, Ana Revenco a menționat că stabilitatea în regiunea transnistreană este o componentă necesară pentru a menține stabilitatea nu doar în Republica Moldova, dar și în regiune.

Pe fundalul complexității situației din Ucraina, Ministerul de Externe al Federației Ruse a afirmat că deține informații privind concentrarea formațiunilor militare ucrainene în apropiere de regiunea transnistreană a Republicii Moldova. În acest sens, Moscova a declarat că va acționa conform intereselor sale.

În cadrul grupurilor de lucru (experți), în luna mai 2023, nu au avut loc reuniuni de lucru a experților. Comisia Unificată de Control s-a reunit în decursul lunii mai o dată. În formatul de negocieri „1+1” și în formatul „5+2” nu au avut loc întruniri.

Cronologic, dinamica procesului de reglementare a conflictului transnistrean pentru perioada lunii mai 2023 arată astfel:

02.05.2023 – Șeful Biroului politici de reintegrare al Republicii Moldova, Alin Gvidiani a avut o reuniune de lucru cu experții pe problemele parteneriatului estic din Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, Zak Henshaw-Keene și George Coleby. Oficialii au discutat despre măsurile constructive întreprinse de către autoritățile Republicii Moldova pentru a progresa în reglementarea finală și pașnică a conflictului transnistrean.¹

02.05.2023 – GOTR din Transnistria a urmat o instruire despre combaterea terorismului. La ea au participat aproximativ 50 de militari și cinci unități de echipament militar.²

04.05.2023 – Vicepremierul pentru reintegrare al Republicii Moldova, Oleg Serebrian a avut o întrevedere cu Ambasadorul Japoniei în Republica Moldova, Yamada Yoichiro. Pe agenda discuțiilor s-a aflat problematica transnistreană și prioritățile guvernamentale pe acest segment.³

04.05.2023 – Negociatorul șef de la Tiraspol, Vitaly Ignatiev a găzduit o întâlnire cu delegația Uniunii Europene, condusă de reprezentantul în procesul de negociere în formatul „5+2”, Dorota Dlouchy-Suliga. În cadrul conversației, atenția principală a fost acordată perspectivelor de normalizare a situației în procesul de negociere.⁴

04-05.05.2023 – Viceprim-ministrul pentru reintegrare, Oleg Serebrian a avut întrevederi de lucru cu reprezentanta specială a UE în procesul de negocieri privind reglementarea transnistreană, Dorota Dlouchy-Suliga, aflată în vizită de lucru în Republica Moldova, însoțită de Ambasadorul Janis Mazeiks, șeful Delegației Uniunii Europene în Republica Moldova.⁵

05.05.2023 – Liderul de la Tiraspol, Vadim Krasnoselskiy, a avut o întrevedere cu delegația UE condusă de șeful Serviciului european de acțiune externă pentru Georgia, Moldova, Armenia, Azerbaidjan și Belarus, Dorota Dlouchy - Suliga. Acesta a remarcat că „întâlnirile în format „5+2” ar trebui să continue, indiferent de complexitatea relațiilor dintre Rusia și Ucraina – mediatorii procesului de negociere”.⁶

05.05.2023 – Viceprim-ministrul pentru reintegrare, Oleg Serebrian a avut o întrevedere de lucru cu directorul executiv al Berlin Economics GmbH, Ricardo Giucci. În cadrul dialogului au fost abordate studiile și analizele sectoriale elaborate de Berlin Economics și prin care se oferă expertiză, consultanță și suport tehnic autorităților publice solicitante din Republica Moldova, inclusiv pe subiecte ce vizează regiunea transnistreană.⁷

10.05.2023 – Biroul politici de reintegrare a informat că aspectele legate de mecanismul forțelor de menținere a păcii din Transnistria pot fi discutate doar de părțile care au semnat Acordul din 1992, prin care a fost instituit mecanismul forțelor de menținere a păcii. Informarea a fost

¹ Guvernul R. Moldova, *Șeful Biroului politici de reintegrare Alin Gvidiani în dialog cu experți din Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord*, 02.05.2023, <https://gov.md/ro/content/seful-biroului-politici-de-reintegrare-alin-gvidiani-dialog-cu-experti-din-regatul-unit-al> (02.06.2023)

² Infotag, *MILITARII RUȘI DIN TRANSNISTRIA AU URMAT O INSTRUIRE DESPRE COMBATEREA TERORISMULUI*, 02.05.2023, <https://www.infotag.md/rebellion-ro/307140/> (02.06.2023)

³ Guvernul R. Moldova, *Întrevederea viceprim-ministrului Oleg Serebrian cu ambasadorul Japoniei în Republica Moldova*, 04.05.2023, <https://gov.md/ro/content/intrevederea-viceprim-ministrului-oleg-serebrian-cu-ambasadorul-japoniei-republica-moldova> (02.06.2023)

⁴ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *Vitaliy Ignat'yev vstretilsya s delegatsiyey ES*, 04.05.2023, <https://mid.gospmr.org/ru/node/9431> (03.06.2023)

⁵ Moldpres, *Viceprim-ministrul pentru reintegrare a discutat cu reprezentantul special al UE pentru reglementarea transnistreană*, 05.05.2023, <https://www.moldpres.md/news/2023/05/05/23003603> (02.06.2023)

⁶ Infotag, *LIDERUL DE LA TIRASPOL PLEDEAZĂ PENTRU RELUAREA NEGOCIERILOR ÎN FORMATUL „5+2”, ÎN POFIDA RĂZBOIULUI RUSIEI CU UCRAINA*, 05.05.2023, <https://www.infotag.md/rebellion-ro/307243/> (02.06.2023)

⁷ Guvernul R. Moldova, *Viceprim-ministrul pentru reintegrare Oleg Serebrian în dialog cu directorul executiv al Berlin Economics GmbH, dl Ricardo Giucci*, 05.05.2023, <https://gov.md/ro/content/viceprim-ministrul-pentru-reintegrare-oleg-serebrian-dialog-cu-directorul-executiv-al-berlin> (02.06.2023)

precizată în legătură cu solicitarea șefului reprezentanței regiunii transnistrene la Moscova, Leonid Manakov, care i-a cerut Rusiei suplimentarea numărului pacificatorilor.⁸

11.05.2023 – Viceprim-ministrul pentru reintegrare, Oleg Serebrian a avut o reuniune cu Brigitta Triebel, directoarea reprezentanței biroului fundației Konrad Adenauer Stiftung la Chișinău. În procesul de discuții au fost abordate aspecte ce țin de situația din Republica Moldova, inclusiv regiunea transnistreană, fiind relevate probleme actuale de pe agendă și viziunea autorităților Republicii Moldova privind soluționarea acestora.⁹

11.05.2023 – Liderul de la Tiraspol, Vadim Krasnoselskiy, a avut o reuniune cu Ambasadorul Marii Britanii în Republica Moldova, Steven Fisher. Liderul de la Tiraspol, a menționat că, Transnistria dorește să continue dialogul și să mențină pacea în regiune pe ansamblu.^{10, 11}

18.05.2023 – La Bender/Tighina a avut loc reuniunea CUC.¹²

18.05.2023 – Viceprim-ministrul pentru reintegrare, Oleg Serebrian a avut o întrevedere cu delegația Subcomisiei pentru Securitate și Apărare a Parlamentului European, condusă de deputata europeană Nathalie Loiseau, aflată într-o vizită de documentare în Republica Moldova.¹³

19.05.2023 – La București, în cadrul Forumului de Securitate din regiunea Mării Negre și Balcani, Ministra de Interne a Republicii Moldova, Ana Revenco a menționat că stabilitatea în regiunea transnistreană este o componentă necesară pentru a menține stabilitatea nu doar în Republica Moldova, dar și în regiune.¹⁴

22.05.2023 – Tiraspolul a făcut apel la mediatorii și observatorii internaționali, precum și la președinția în exercițiu a OSCE prin care cere „să acorde o atenție deosebită acțiunilor absolut inumane ale părții moldovenești și să ajute la înlăturarea obstacolelor puse de structurile moldovenești în calea funcționării normale a instituțiilor medicale din Transnistria”.¹⁵

27.05.2023 – Ministerul rus de Externe a afirmat că deține informații privind concentrarea formațiunilor militare ucrainene în apropiere de regiunea transnistreană a R. Moldova.^{16, 17}

29.05.2023 – Asociația pentru drepturile omului Promo-LEX consideră că „formatul actual al misiunii de menținere a păcii de pe Nistru este inadecvat și depășit din punctul de vedere al drepturilor omului”.¹⁸

⁸ Infotag, *MECANISMUL FORTELOR DE MENȚINERE A PĂCII POATE FI DISCUTAT NUMAI DE PĂRȚILE CARE AU SEMNAT ACORDUL DIN 1992 - BIROUL DE REINTEGRARE*, 10.05.2023, <https://www.infotag.md/rebellion-ro/307270/> (03.06.2023)

⁹ Știri, *Viceprim-ministrul pentru reintegrare Oleg Serebrian s-a întâlnit astăzi cu Brigitta Triebel, directoarea reprezentanței biroului fundației Konrad Adenauer Stiftung la Chișinău*, 12.05.2023, <https://stiri.md/articole/social/serebrian-a-discutat-situatia-din-tara-cu-seful-fundatiei-adenauer> (02.06.2023)

¹⁰ Infotag, *LIDERUL TIRASPOLEAN: TRANSNISTRIA ASPIRĂ LA PĂSTRAREA PĂCII*, 11.05.2023, <https://www.infotag.md/rebellion-ro/307333/> (03.06.2023)

¹¹ Președintele PMR, *Președintele PMR prinyal britanskogo posla*, 11.05.2023, <https://president.gospmr.org/press-sluzhba/novosti/prezident-pmr-prinyal-britanskogo-posla.html> (03.06.2023)

¹² Guvernul R. Moldova, *Subiecte de actualitate discutate la Comisia Unificată de Control*, 18.05.2023, <https://gov.md/ro/content/subiecte-de-actualitate-discutate-la-comisia-unificata-de-control> (02.06.2023)

¹³ Guvernul R. Moldova, *Întrevederea viceprim-ministrului pentru reintegrare Oleg Serebrian cu delegația Subcomisiei pentru Securitate și Apărare a Parlamentului European*, 18.05.2023, <https://gov.md/ro/content/intrevederea-viceprim-ministrului-pentru-reintegrare-oleg-serebrian-cu-delegatia-subcomisiei> (02.06.2023)

¹⁴ Radio Chișinău, *Ana Revenco: Vedem stabilitatea în regiunea transnistreană ca o componentă necesară pentru a menține stabilitatea nu doar în Republica Moldova, dar și în regiune*, 19.05.2023, <https://radiochisinau.md/ana-revenco-vedem-stabilitatea-in-regiunea-transnistreana-ca-o-componenta-necesara-pentru-a-mentine-stabilitatea-nu-doar-in-republica-moldova-dar-si-in-regiune---180589.html> (03.06.2023)

¹⁵ Infotag, *TRANSNISTRIA A ACUZAT MOLDOVA DE BLOCAREA IMPORTULUI DE MEDICAMENTE*, 22.05.2023, <https://www.infotag.md/rebellion-ro/307605/> (03.06.2023)

¹⁶ TASS, *Zamglavy MID RF predupredil o reaksii armii v sluchaye provokatsiy v Pridnestrov'ye*, 27.05.2023, <https://tass.ru/politika/17859047> (03.06.2023)

¹⁷ Radio Chișinău, *Moscova creează TENSIUNI în stânga Nistrului, invocând pretinse provocări din partea Ucrainei (Revista presei)*, 29.05.2023, <https://radiochisinau.md/moscova-creaza-tensiuni-in-stanga-nistrului-invocand-pretinse-provocari-din-partea-ucrainei-revista-presei---181003.html> (03.06.2023)

¹⁸ Infotag, *PROMO-LEX: FORMATUL MISIUNII DE MENȚINERE A PĂCII PE NISTRU ESTE INADECVAT ȘI DEPĂȘIT*, 29.05.2023, <https://www.infotag.md/rebellion-ro/307803/> (03.06.2023)

30.05.2023 – Vicepremierul pentru reintegrare, Oleg Serebrian a avut o întrevedere cu reprezentanta Fondului ONU pentru Populație (UNFPA) în Republica Moldova, Nigina Abaszada.¹⁹

30.05.2023 – Negociatorul șef de la Tiraspol, Vitaly Ignatiev, a participat la masa rotundă internațională „Aspecte actuale ale reglementării moldo-transnistrene”, care a avut loc la Universitatea din regiunea transnistreană T. G. Șevcenko. În prezentarea sa, Vitaly Ignatiev s-a concentrat pe mai mulți factori cheie care afectează negativ situația din jurul regiunii. Printre acestea se numără militarizarea activă a Republicii Moldova sub controlul NATO și exercițiile constante ale forțelor armate ale Republicii Moldova cu armatele statelor membre ale Alianței.²⁰

30.05.2023 – Viceprim-ministrul, Ministrul afacerilor externe și integrării europene al Republicii Moldova, Nicu Popescu, a remarcat că nu exclude posibilitatea aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană cu integrarea ulterioară a Transnistriei.²¹

Realizat de Mihai Melintei

¹⁹ Guvernul R. Moldova, *Întrevederea vicepremierului Oleg Serebrian cu reprezentanta UNFPA în Republica Moldova, doamna Nigina Abaszada*, 31.05.2023, <https://gov.md/ro/content/intrevederea-vicepremierului-oleg-serebrian-cu-reprezentanta-unfpa-republica-moldova-doamna> (02.06.2023)

²⁰ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *V PGU proshel mezhdunarodnyy kruglyy stol ob aktual'nykh aspektakh moldo-pridnestrovskogo uregulirovaniya*, 30.05.2023, <https://mid.gospmr.org/ru/node/9440> (03.06.2023)

²¹ Infotag, *NICU POPESCU NU EXCLUDE ADERAREA MOLDOVEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ CU „INTEGRAREA ULTERIOARĂ A TRANSNISTRIEI”*, 30.05.2023, <https://www.infotag.md/rebellion-ro/307825/> (03.06.2023)